

Warszawa, dnia 3 listopada 2017 r.

L.dz. 4643/2017/NMS

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Minister - Członek Rady Ministrów
Koordynator Służb Specjalnych
Mariusz Kamiński

*dotyczy: pisma z dnia 25 października 2017 r.
znak: DBN.WP.10.185.2017.BS*

Działając w imieniu Związku Harcerstwa Polskiego z siedzibą w Warszawie - dalej: „ZHP”, mając na uwadze fakt umieszczenia na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji projektu ustawy o jawności życia publicznego - dalej: „Projekt”, poniżej przedstawiam stanowisko ZHP w przedmiocie Projektu.

1. Projekt zakłada - por. art. 29 ust. 6, że do zgłoszenia, o którym mowa w art. 29 ust. 1 projektu, podmiot zaangażowany zainteresowany pracami nad projektem, w przypadku gdy działa on w formie stowarzyszenia, fundacji, organizacji pracodawców lub innej organizacji społecznej lub zawodowej, w tym organizacji pożytku publicznego załącza zestawienie podmiotów finansujących działalność statutową podmiotu zaangażowanego zainteresowanego pracami nad projektem, o którym mowa w ust. 1, zawierające nazwę (firmę) podmiotu finansującego i jego numer NIP lub imię i nazwisko osoby fizycznej, jeżeli nie prowadzi ona działalności gospodarczej.

W tym stanie rzeczy podnieść należy, że ZHP jest organizacją pożytku publicznego, która działa m. in. na podstawie przepisów Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Projekt, w art. 29 ust. 6 nie pozostawia żadnych wątpliwości co do tego, że także podmiot posiadający status organizacji pożytku publicznego może być podmiotem zaangażowanym zainteresowanym pracami nad projektem, o którym mowa w art. 29 ust. 1 Projektu. ZHP, jako podmiot posiadający status organizacji pożytku publicznego, korzysta ze wsparcia, o którym mowa w art. 27 ust. 1 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego - 1% podatku dochodowego od osób fizycznych. Podkreślenia w związku z tym wymaga, że wsparcie, o jakim mowa powyżej, można wykorzystywać tylko i wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego, a więc działalności, która jest w istocie działalnością statutową. W konsekwencji, w omawianym tu zakresie bez wątplenia mamy do czynienia z sytuacją, w której działalność statutowa prowadzona przez ZHP, jest wspierana przez osoby fizyczne, co

w konsekwencji odnieść należy do treści art. 29 ust. 6 Projektu. Zważyć jednocześnie należy, że system przekazywania tzw. 1% został przez ustawodawcę ukształtowany w taki sposób, iż podmiot uzyskujący w ten sposób wsparcie dla prowadzonej przez siebie działalności statutowej, może nawet nie wiedzieć, jaka konkretna osoba fizyczna zdecydowała się na przekazanie tego wsparcia, ponieważ zależy to tylko i wyłącznie od tego, czy osoba przekazująca to wsparcie zdecyduje się na ujawnienie swoich personaliów, poprzez odpowiednie wypełnienie zeznania podatkowego. W związku z powyższym może się okazać, że podmioty posiadające status organizacji pożytku publicznego, objęte dyspozycją art. 29 ust. 6 Projektu, nie będą w istocie dysponowały jakimikolwiek możliwościami związanymi z dotarciem do personaliów osób fizycznych, które zdecydowały się udzielić tym podmiotom wsparcia w zakresie prowadzonej przez te podmioty działalności statutowej. To z kolei spowoduje, że taki podmiot, posiadający status organizacji pożytku publicznego, będąc jednocześnie podmiotem zaangażowanym zainteresowanym pracami nad projektem, nie będzie miał możliwości spełnienia wymagań, jakie określone zostały w art. 29 ust. 6 Projektu.

Zdaniem ZHP, uwzględniając powyższe okoliczności, a także fakt, że również podmioty posiadające status organizacji pożytku publicznego mogą być podmiotami zaangażowanymi zainteresowanymi pracami nad projektem, w dalszych pracach legislacyjnych nad projektem należałoby w taki sposób zmodyfikować treść art. 29 ust. 6 Projektu, by organizacje pożytku publicznego nie miały trudności w spełnieniu wymagań wynikających z ww. przepisu, co w szczególności odnieść należy do konieczności przedstawienia zestawienia osób fizycznych, które wspierają, poprzez mechanizm przewidziany w art. 27 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, działalność statutową prowadzoną przez te podmioty.

2. Projekt zakłada także - por. art. 29 ust. 10, że zgłoszenie zainteresowania pracami nad projektem wyrażone bez zachowania formy lub trybu przewidzianych w ust. 2-9 albo nie zawierające wszystkich elementów treści nie podlega rozpatrzeniu, a podmiot zaangażowany lub lobbysta zawodowy nie może przedstawiać organowi w trakcie prac nad projektem stanowisk i opinii w zakresie określonym w ust. 5 pkt 3.

Zdaniem ZHP z powyższego jednoznacznie wynika, że Projekt zakłada daleko idący rygoryzm, gdy chodzi o sytuację, w której zgłoszenie zainteresowania pracami nad projektem nie spełnia wymagań o charakterze formalnym. W ocenie ZHP, stosowanie takiego rygoryzmu, o ile może zostać uznane za uzasadnione w odniesieniu do lobbysty zawodowego, to już nie powinien mieć zastosowania w przypadku podmiotów zaangażowanych, które niejednokrotnie - taka sytuacją występuje w przypadku ZHP, opierają swoją działalność o wolontariat. Zdaniem ZHP, w odniesieniu do takich właśnie podmiotów, rygoryzm regulacji przewidzianej przez art. 29 ust. 10 Projektu powinien zostać złagodzony, tym bardziej, że póki co Projekt nie przewiduje nawet konieczności poinformowania podmiotu zaangażowanego/lobbysty zawodowego o tym, że zgłoszenie zainteresowania pracami nad projektem nie podlega rozpatrzeniu.

Zdaniem ZHP, w odniesieniu do zgłoszeń pochodzących od podmiotów zaangażowanych, należałoby rozważyć przy najmniej jakiś okres przejściowy, w którym regulacja

przewidziana w art. 29 ust. 1 Projektu zostanie złagodzona, choćby poprzez wprowadzenie trybu związanego z możliwością usunięcia braków zgłoszenia zainteresowania pracami nad projektem, w terminie ściśle określonym, którego przekroczenie oznaczałoby, że dane zgłoszenie faktycznie nie będzie rozpatrywane.

3. Zgodnie z treścią art. 3 ust. 1 Projektu, przepisu ustawy nie naruszają przepisów innych ustaw określających odmiennie zasady i tryb dostępu do informacji publicznej, pod warunkiem że nie ograniczają obowiązków przekazywania informacji publicznej do centralnego repozytorium informacji publicznej, o którym mowa w art. 14 ust. 1, zwanym dalej „centralnym repozytorium”. Przy tej okazji wskazać także należy, że Projekt zakłada - por. art. 130, że traci moc m. in. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Powyższe ma o tyle istotne znaczenie gdy weźmie się pod uwagę, że art. 89-126 Projektu nie zakładają nowelizacji Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, które nie tylko przewidują szczególny tryb oraz zasady udzielania informacji publicznej przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ww. ustawy - por. art. 4a ww. ustawy, ale dodatkowo odsyłają - por. art. 4b-4c ww. ustawy, do rozwiązań zawartych w Ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, która ma zostać uchylona na podstawie art. 130 Projektu.

W tym stanie rzeczy ZHP stoi na stanowisku, że w Rozdziale 12 Projektu powinien znaleźć się przepis odnoszący się do Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego, przy czym zmiany w zakresie art. 4a, 4b oraz 4c ww. Ustawy, nie powinny naruszać istoty rozwiązań tam wypracowanych, którą jest uproszczenie zasad, na jakich ww. podmiotu zobligowane są do udostępniania informacji publicznej.

NACZELNIK
Związku Harcerstwa Polskiego
Małgorzata Sinica
hm. Małgorzata Sinica